

Sprovedeno od strane:

НАЦИОНАЛНА МАПА ПУТА ЗА СТАТИСТИКУ ЗА ЦИЉЕВЕ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

НАЦИОНАЛНА МАПА ПУТА ЗА СТАТИСТИКУ ЗА ЦИЉЕВЕ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

Београд, 2024.

Издавач:

Републички завод за статистику
Милана Ракића 5, Београд
Тел: 011 2412 922; факс: 011 2411 260

За издавача:

Бранко Јосиповић, в. д. директора

Редакцијски одбор:

Снежана Лакчевић
Драгана Ђоковић Папић
Селена Марковић
Владица Јанковић
Петар Ђорић
Јелена Корићанац

Лектура и коректура (српски):

Богдана Милошевић

Превод:

Одељење за Циљеве одрживог развоја, социо-економске индикаторе и правосудну статистику

Дизајн и припрема за штампу:

Одељење за развој, припрему и визуелизацију статистичких аутпута

Штампа:

PROOF

Тираж:

40 примерака

Приликом коришћења података из ове публикације обавезно навести извор.

Израду ове публикације подржале су владе Швајцарске и Немачке. Ова публикација не представља нужно званичан став влада Швајцарске и Немачке.

САДРЖАЈ

Шта је Национална мапа пута за статистику за Циљеве одрживог развоја?	5
Историјат	7
Миленијумски циљеви развоја 2010-2015.	7
Циљеви одрживог развоја 2015-2030.	8
Међуресорна радна група за Циљеве одрживог развоја	10
Републички завод за статистику и Циљеви одрживог развоја	12
Формирање интерне радне групе Републичког завода за статистику за Циљеве одрживог развоја	13
Сарадња на активностима у вези са Циљевима одрживог развоја и план комуникације	14
Радионице посвећене Циљевима одрживог развоја	17
Остале активности интерне радне групе	19
Активности Републичког завода за статистику на прикупљању података Циљева одрживог развоја	21
Званична статистика и Циљеви одрживог развоја	21
Прикупљање података за Циљеве одрживог развоја	22
Ток података за Циљеве одрживог развоја	25
Извештавање о циљевима одрживог развоја у Републици Србији	26
Профил Циљева одрживог развоја	27
Успостављање веб-портала за Циљеве одрживог развоја	27
Представљање дезагрегираних података	28
Извештај о достизању Циљева одрживог развоја до 2030. године у Републици Србији	28
Достизање Циљева одрживог развоја до 2030. године у Републици Србији	29
Добровољни национални извештај – искуства из 2019. године	30
Активности на успостављању националног сета индикатора Циљева одрживог развоја	31
Национална мапа пута за статистику за Циљеве одрживог развоја за Републику Србију	32
Државна ревизорска институција и препоруке за субјекте ревизије	33
Препоруке за Републички завод за статистику	33
Акциони план за спровођење препорука Државне ревизорске институције за Националну мапу пута за Циљеве одрживог развоја	34

ШТА ЈЕ НАЦИОНАЛНА МАПА ПУТА ЗА СТАТИСТИКУ ЗА ЦИЉЕВЕ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА?

Национална мапа пута за статистику за Циљеве одрживог развоја у Републици Србији представља документ, односно водич за статистику који има за циљ обезбеђивање редовних и валидних статистичких података за Републику Србију.

Зашто је важна мапа пута за статистику за Циљеве одрживог развоја?

- Побољшање квалитета статистичких података: статистички подаци су релевантни, поуздани, доступни и благовремени;
- Повећање ефикасности статистичких система: оптимално коришћење ресурса;
- Јачање поверења јавности: осигурава транспарентност и одговорност у производњи и дисеминацији статистичких података;
- Подршка процесу доношења одлука: омогућава да се политике и програми о одрживом развоју заснивају на чврстим доказима;
- Усклађеност са међународним стандардима: статистички подаци су упоредиви са другим земљама.

Мапа пута за статистику треба да помогне у постизању одрживих решења за активности институције, у овом случају Републичког завода за статистику, који се односе на Циљеве одрживог развоја и Агенду за одрживи развој до 2030. Активности се односе на улогу званичне статистике у праћењу Циљева одрживог развоја која се огледа у координацији, прикупљању, обради и објављивању података у вези са мерењем напретка у остваривању циљева и потциљева одрживог развоја, уз поштовање захтева за квалитетним подацима и метаподацима.

Национална мапа пута треба да испуни и захтеве које је поставила Државна ревизорска институција у децембру 2023. године. Наиме, Државна ревизорска институција је од фебруара до децембра 2023. године спровела ревизију сврсисходности пословања на тему Циљеви одрживог развоја: Спремност Републике Србије за имплементацију Агенде 2030.

Захтев који Републички завод за статистику треба да испуни односи се на обезбеђивање ажурних и квалитетних статистичких података, и редовно годишње извештавање које се односи на Циљеве одрживог развоја, које су прописале Уједињене нације, као и учешће у активностима на успостављању националног сета индикатора за праћење Циљева одрживог развоја.

Овај документ садржи потребне информације и кораке које треба предузети у сврху обезбеђивања ажурних и квалитетних статистичких података за Циљеве одрживог развоја и Националне циљеве одрживог развоја за Републику Србију.

Изазови Националне мапе пута за Циљеве одрживог развоја у Републици Србији за Републички завод за статистику представљају професионалне изазове и кораке које треба у континуитету реализовати и остваривати, као и поштовање унапред дефинисаних рокова за реализацију активности на Циљевима одрживог развоја. У сваком случају, овај документ треба да помогне у реализацији предлога и одлука за остваривање Циљева одрживог развоја које подразумевају индикатори Уједињених нација и учешће, у сарадњи са осталим надлежним органима, Републичког завода за статистику при формирању националног сета индикатора.

Надамо се да ће Национална мапа пута за Циљеве одрживог развоја у Републици Србији умногоме олакшати активности на Циљевима одрживог развоја и запосленима у Републичком заводу за статистику, запосленима у другим државним институцијама и органима јавне управе и корисницима

из цивилног сектора. У сваком случају, треба да помогне у даљем раду на активностима у испуњавању захтева за поузданим и веродостојним подацима и достизању Циљева одрживог развоја.

Овај документ представља и подршку алатима за мерење напретка Републичког завода за статистику у обезбеђивању статистичких података за индикаторе Циљева одрживог развоја за Републику Србију. То су: веб-портал са званичним подацима за Републику Србију, повећање броја доступних података, дисеминациона база, отворени подаци, профили Циљева одрживог развоја итд. Документ пружа смернице за пружање организоване и усаглашене подршке Републичком заводу за статистику од стране званичних произвођача података Циљева одрживог развоја, као и корисницима званичних података Циљева одрживог развоја, што ће довести до делотворног и ефикасног коришћења укупних капацитета запослених.

➔ МИЛЕНИЈУМСКИ ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА 2010-2015.

Република Србија је 2000. године, заједно са још 189 земаља чланица Уједињених нација, усвојила Миленијумску декларацију у којој су наведене основне вредности на којима би требало да се заснивају међународни односи у 21. веку: слобода, једнакост, солидарност, толеранција, поштовање природе и подела одговорности. Миленијумски циљеви развоја (МЦР) – *Millenium Development Goals (MDG)* произашли су из ове декларације.

Миленијумске циљеве развоја чинило је осам циљева које ће свих 190 земаља чланица Уједињених нација покушати да оствари до 2015. године.

Осам Миленијумских циљева развоја су:

1. Искорењивање екстремног сиромаштва и глади;
2. Постизање универзалног основног образовања;
3. Промовисање једнакости полова;
4. Смањење смртности код деце;
5. Побољшање здравља мајки;
6. Борба против ХИВ-а/сиде, маларије и других обољења;
7. Обезбеђење еколошке одрживости, и
8. Стварање глобалног партнерства за развој.

Почетком 2000-их година, Влада Републике Србије је установила да је Миленијумске циљеве развоја неопходно прилагодити специфичним условима, потребама и проблемима грађана, како на државном тако и на локалном нивоу. Ови циљеви су инкорпорирани у Националну стратегију за смањење сиромаштва, која је усвојена 2003. године.

У јесен 2004. године Влада је формирала Радну групу за праћење реализације циљева и планова из Миленијумске декларације Уједињених нација. У оквиру Канцеларије потпредседника Владе за европске интеграције, именован је национални координатор за Миленијумске циљеве развоја и од чланова ресорних министарстава основано је пет радних група, како би се обезбедило потпуно национално власништво над процесом израде извештаја.

Радна група је била мултиресорна и њене активности су биле усмерене ка дефинисању националних циљева до 2015. године. Око стотину људи било је директно укључено у процес национализације Миленијумских циљева развоја. У свих пет радних група био је по један представник Републичког завода за статистику.

Године 2009, Влада је усвојила извештај „[Напредак у реализацији Миленијумских циљева развоја у Републици Србији](#)“, којим су глобални миленијумски циљеви развоја и индикатори прилагођени националним приоритетима развоја, и усклађени са постојећим националним стратегијама развоја и регулативом.

Цитирамо: „Основни циљ овог извештаја јесте праћење напретка у реализацији националних МЦР и индикатора којима се мери њихово остваривање, од последњег МЦР извештаја до данас, односно у периоду од 2005. до 2008. године. Извештај такође садржи и закључке и препоруке о мерама које је потребно предузети како би се постављени миленијумски циљеви и остварили. Поред овога, препоруке се односе и на потребу да се прате нови индикатори за чије израчунавање постоје подаци, а такође и на потребу спровођења додатних истраживања чији би циљ био квалитетније праћење напретка у реализацији циљева.“

У Миленијумској декларацији су наведене основне вредности на којима треба да се заснивају међународни односи у 21. веку: слобода, једнакост, солидарност, толеранција, поштовање природе и подела одговорности.

➔ ЦИЉЕВИ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА 2015-2030.

По истеку Миленијумских циљева развоја, који су били пре свега усмерени на сиромашне земље, 2015. године установљена је нова декларација која је требало да се односи на све земље света. Усвајањем Резолуције Уједињених нација 2015. године која је била посвећена Агенди за одрживи развој до 2030. године, Република Србија се обавезала да ће, као чланица Уједињених нација, ангажовањем и низом мера и активности, доприносити постизању циљева.

Агенда 2030 је глобална развојна агенда која је проистекла из Миленијумских циљева развоја. Влада Републике Србије директно је учествовала у развоју и писању Агенде 2030 кроз укључивање грађана у процес консултација о развојној агенди после 2015. године и директним учешћем представника државе на глобалним форумима. Србија је активно допринела формулацији и усвајању Агенде 2030 и Циљева одрживог развоја путем националне кампање „Србија какву желим“.

На самиту Уједињених нација који је одржан септембра 2015. године, Република Србија је потписала резолуцију Циљеви одрживог развоја Агенда 2030, и резолуција је званично ступила на снагу 1. јануара 2016. године.

Од држава потписница очекује се да од 2015. до 2030. године мобилишу све ресурсе како би се искоренило сиромаштво, борило против неједнакости и нашли одговори на климатске промене.

Циљеви одрживог развоја се базирају на 17 циљева одрживог развоја који су усмерени на искорењивање сиромаштва, смањивање неједнакости и борбу са климатским променама. Ове три наведене теме преточене су у 17 глобалних циљева, 169 потциљева и 248 индикатора.

Циљ 1. Окончати сиромаштво свуда и у свим облицима

Циљ 2. Окончати глад, постићи безбедност хране и побољшану исхрану и промовисати одрживу пољопривреду

Циљ 3. Обезбедити здрав живот и промовисати благостање за све људе свих генерација

Циљ 4. Обезбедити инклузивно и праведно квалитетно образовање и промовисати могућност целоживотног учења за све

Циљ 5. Постићи родну равноправност и оснаживати све жене и девојчице

Циљ 6. Обезбедити доступност и одрживо управљање водом и санитацијама за све

Циљ 7. Осигурати приступ доступној, поузданој, одрживој и модерној енергији за све

Циљ 8. Промовисати континуиран, инклузиван и одржив економски раст, пуну и продуктивну запосленост и достојанствен рад за све

Циљ 9. Изградити отпорну инфраструктуру, промовисати инклузивну и одрживу индустријализацију и подстицати иновације

Циљ 10. Смањити неједнакост унутар и између држава

Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим

Циљ 12. Обезбедити одрживе обрасце потрошње и производње

Циљ 13. Предузети хитну акцију у борби против климатских промена и њихових последица

Циљ 14. Очувати и одрживо користити океане, мора и морске ресурсе за одржив развој

Циљ 15. Заштитити, обнављати и промовисати одрживо коришћење копнених еко-система, одрживо управљати шумама, борити се против дезертификације, зауставити и преокренути процес деградације земљишта и зауставити губитак биодиверзитета

Циљ 16. Промовисати мирољубива и инклузивна друштва за одрживи развој, обезбедити приступ правди за све, и изградити делотворне, одговорне и инклузивне институције на свим нивоима

Циљ 17. Ојачати средства примене и ревитализовати глобално партнерство за одрживи развој

Укупно 248 глобалних индикатора, односно индикатора Уједињених нација, изабрано је да би се преко њихових вредности пратио напредак земаља у остваривању циљева и да би се земље света међусобно поредиле.

Сваки од 248 индикатора има шифру и назив индикатора. Први број шифре представља број циља и то је број од један (1) до 17. Следеће поље је број или слово, и заједно са првим бројем представља шифру потциља. Треће поље исто може бити број или слово, и сви заједно чине јединствену тромесну шифру појединачног индикатора.

Од ових 248 индикатора, 231 индикатор је јединствен, док се тринаест индикатора понавља код два или три различита циља. То су следећи индикатори:

1. 7.b.1/12.a.1
2. 8.4.1/12.2.1
3. 8.4.2/12.2.2
4. 10.3.1/16.b.1
5. 10.6.1/16.8.1
6. 13.2.1/13.b.1 (уз незнатну измену)
7. 15.7.1/15.c.1
8. 15.a.1/15.b.1
9. 1.5.1/11.5.1/13.1.1
10. 1.5.2/11.5.2
11. 1.5.3/11.b.1/13.1.2
12. 1.5.4/11.b.2/13.1.3
13. 4.7.1/12.8.1/13.3.1.

Уједињене нације су више потциљева и индикатора временски омеђиле са јасно дефинисаним текстом и поруком да се до одређеног рока достигне зацртана вредност, број, однос или износ потциља, односно индикатора.

1. Пример потциља – 1.1. До 2030. искоренити екстремно сиромаштво свуда и за све људе, које се мери као број људи који живе са мање од 1,25 долара на дан;

2. Пример потциља – 3.1. До 2030. смањити глобални однос матерналне смртности на мање од 70 на 100 000 живорођених.

Овако дефинисани потциљеви и индикатори односе се на потциљеве и индикаторе Уједињених нација, они су дефинисани на глобалном нивоу и намењени су праћењу стања у свим земљама света. Ипак, део индикатора се експлицитно односи на најмање развијене земље, део на мале острвске земље у развоју, земље у развоју и острвске земље. У сваком случају, део потциљева и индикатора може и треба да се примени и на Републику Србију која се, по категоризацији земаља Уједињених нација, третира као земља у развоју.

Када је реч о Циљевима одрживог развоја по Агенди 2030 Уједињених нација, Република Србија је почетком јула месеца 2024. године оцењена са 77,03 поена, и заузима 35. позицију од укупно 166 оцењених земаља. Наведена оцена од 77,03 представља индекс Циљева одрживог развоја и односи се на оцену укупног учинка Републике Србије када је реч о 17 Циљева одрживог развоја.

Оцена нула односи се на нулту позицију земље јер има најгори могући исход у остваривању ових циљева. Оцена 100 је максимална и значи да су сви задати циљеви одрживог развоја и остварени. Почетком фебруара 2024. године, прву позицију је заузимала Финска са оценом 86,7.

Са овог линка се може преузети актуелно стање [Индекса Циљева одрживог развоја за Републику Србију](#).

➔ МЕЂУРЕСОРНА РАДНА ГРУПА ЗА ЦИЉЕВЕ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

У Србији је крајем 2015. године успостављен институционални оквир за имплементацију Агенде 2030. Формирањем Међуресорне радне групе и укључивањем бројних развојних партнера дат је на значај раду на имплементацији Циљева одрживог развоја. Међуресорна радна група се састојала од представника свих актуелних државних институција и бројала је око 50 чланова који су представљали 27 институција.

Била је основана и ужа радна група која се састојала од представника Међуресорне радне групе, Министарства спољних послова, Министарства за европске интеграције, Републичког секретаријата за јавне политике и Републичког завода за статистику.

Међуресорна радна група за спровођење Агенде Уједињених нација о одрживом развоју до 2030. године формирана је [одлуком о образовању Међуресорне радне групе](#) 30. децембра 2015. године и добила је следеће задатке:

- да у сарадњи са надлежним министарствима прати спровођење Агенде Уједињених нација о одрживом развоју до 2030. године, која је усвојена 25. септембра 2015. године у седишту Уједињених нација у Њујорку;
- да обједини и координира ставове и активности свих надлежних министарстава поводом Агенде Уједињених нација о одрживом развоју до 2030. године;
- да предложи процес усвајања Националне стратегије одрживог развоја и начине њеног финансирања, којом би се објединиле све појединачне стратегије и хармонизовало остварење циљева Агенде Уједињених нација о одрживом развоју до 2030. године са условима које Република Србија треба да оствари како би испунила своје друге међународне обавезе и успешно привела крају приступне преговоре са Европском унијом;
- да предложи основе за статистичко праћење циљева и потциљева;
- да припрема периодичне извештаје о спровођењу Агенде Уједињених нација о одрживом развоју до 2030. године у Републици Србији;
- да преко Министарства спољних послова, континуирано информише Сталног координатора Уједињених нација у Републици Србији и систем Уједињених нација о резултатима рада Радне групе и спровођењу циљева и потциљева Агенде Уједињених нација о одрживом развоју до 2030. године.

Чланови Међуресорне радне групе представљали су државне институције које су биле надлежне за имплементацију Циљева одрживог развоја. Међуресорна радна група је више година кроз редовне састанке омогућавала континуиран рад и размену идеја везаних за Циљеве одрживог развоја.

Од републичких избора 2020. године, рад Међуресорне радне групе на државном нивоу није поновно установљен. То је имало за последицу недостатак континуираног рада и координирајућих активности државних органа и осталих заинтересованих страна на Циљевима одрживог развоја. Активности Међуресорне радне групе су биле од велике важности, пре свега због наставка међуинституционалне сарадње и заједничких напора у повећању броја доступних индикатора Циљева одрживог развоја који се односе на Републику Србију.

Својим деловањем, Међуресорна радна група је била стуб подршке и давала је и на значају активностима Републичког завода за статистику који је својим истрајним радом на ажурирању и обезбеђивању што већег броја доступних индикатора за Републику Србију преузео једну од водећих улога у имплементацији Циљева одрживог развоја.

Као једна од потенцијалних активности Међуресорне радне групе, помињало се и дефинисање националних индикатора, као и индикатора који би били прилагођени локалним условима Циљева одрживог развоја. Рад на овим индикаторима био би прво усмерен на специфичан избор националних индикатора који би били изабрани према специфичностима Републике Србије. Рад на индикаторима

који би били прилагођени локалним условима био би усмерен и ка локалним захтевима, али и ка доступним показатељима на нивоу јединица локалних самоуправа.

Да би се успоставио национални сет индикатора, потребно је да се организују заједничке активности са надлежним органима као што су састанци, конференције, радионице, тематске радионице итд. Такође, предлаже се и да носиоци свих активности буду Министарство спољних послова, Министарство за европске интеграције и Републички секретаријат за јавне политике, односно три водеће институције на републичком нивоу у чијем опису деловања стоје циљеви одрживог развоја.

Све ове набројане активности умногоме би помогле не само међуинституционалној сарадњи и формирању националног сета индикатора Циљева одрживог развоја, већ би помогле и Републичком заводу за статистику у прикупљању и праћењу индикатора Циљева одрживог развоја и на националном, и на локалном нивоу, односно нивоу који је прилагођен локалним условима.

РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ И ЦИЉЕВИ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

Када је успостављено 17 Циљева одрживог развоја, требало је да се наставе активности које су започете Миленијумским циљевима развоја а који су подстакли глобалну кампању у периоду од 2000. до 2015. године с циљем да се оконча сиромаштво у државама света кроз све своје различите димензије. Али, док су се Миленијумски циљеви развоја односили само на земље у развоју, идеја водилца Циљева одрживог развоја је да се Циљеви одрживог развоја примењују универзално на све државе чланице Уједињених нација и да буду обухватнији од Миленијумских циљева развоја.

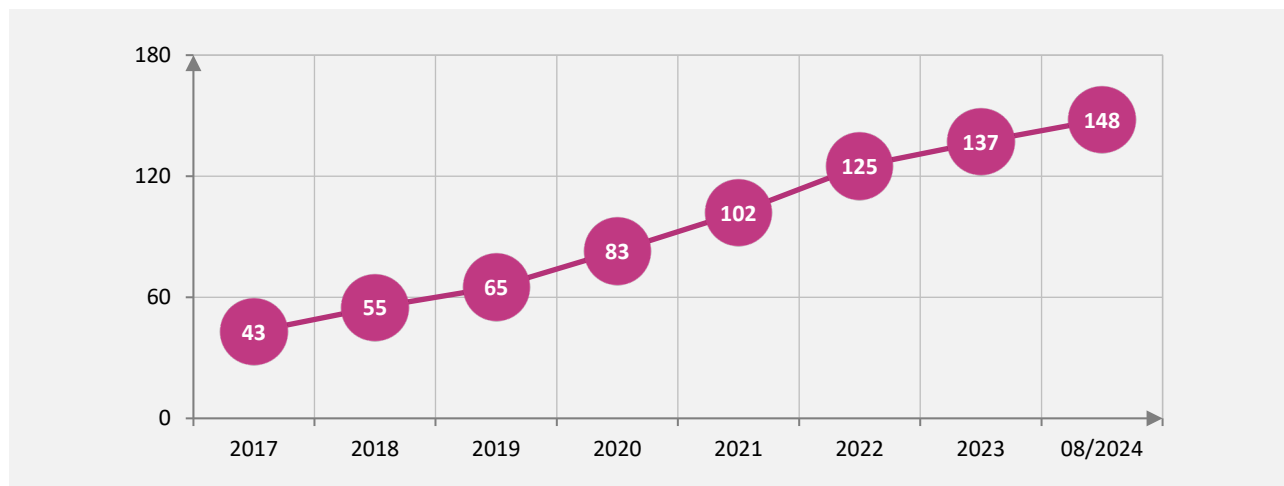
Републички завод за статистику је био укључен у рад радних група и обезбеђивање статистичких података за индикаторе Миленијумских циљева развоја које су почетком 2000-их установиле Уједињене нације, али и за индикатора одрживог развоја Европске уније (*Sustainable Development Indicators – SDI*). Запослени у Републичком заводу за статистику су, поучени искуством са набројаним развојним међународним програмима и показатељима, још 2017. године своје активности, али и апликације које користе за праћење стања у Републици Србији, прилагодили захтевима Циљева одрживог развоја.

Активности на Циљевима одрживог развоја планиране су да се спроведу у петнаестогодишњем периоду, односно у периоду од 2015. до 2030. године, као што је и предвиђено Агендом 2030. Оснивањем Међуресорне радне групе, Републички завод за статистику је био задужен за статистичко праћење циљева, потциљева и индикатора. Све време имплементације Циљева одрживог развоја, Републички завод за статистику је доследан у обезбеђивању што већег броја индикатора Циљева одрживог развоја и редовном ажурирању постојећих индикатора Циљева одрживог развоја за Републику Србију.

Главни задатак Републичког завода за статистику, када су у питању активности у вези са Циљевима одрживог развоја, био је да се с временом обезбеди што већи број поузданих и квалитетних индикатора за Републику Србију, али и да се обезбеди континуиран систем извештавања о достизању Циљева одрживог развоја за Републику Србију.

Графикон број 1 показује како се с временом, тј. у периоду од 2017. до 2024. године, повећавао број индикатора Циљева одрживог развоја са подацима за Републику Србију. Повећање броја индикатора у директној је вези са редовним организовањем конференција које су биле посвећене повећању броја доступних индикатора Циљева одрживог развоја за Републику Србију.

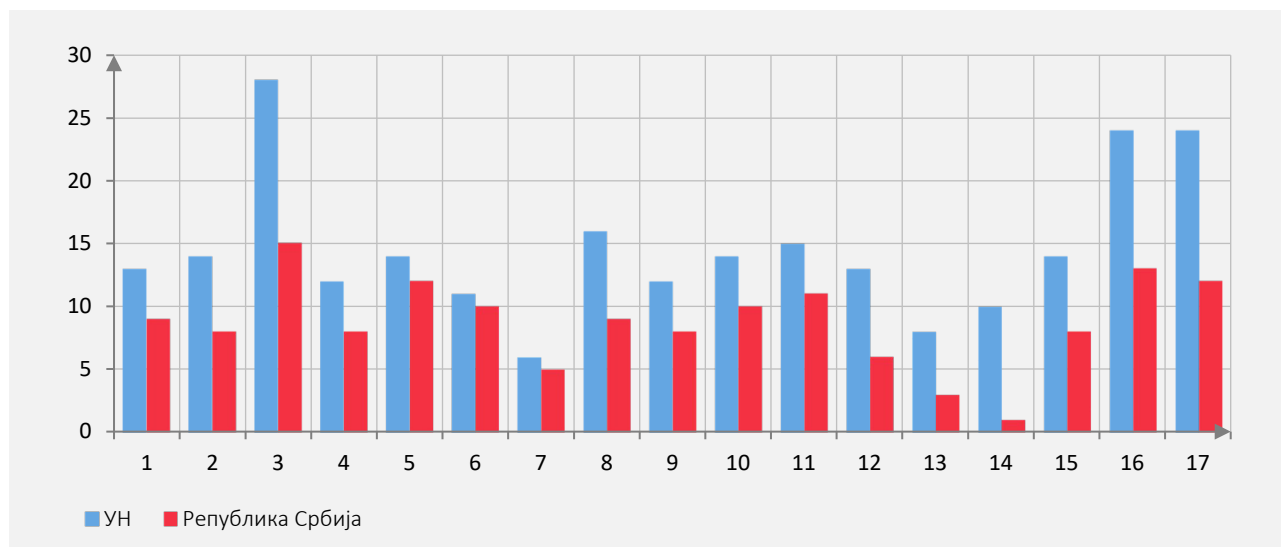
Графикон 1. Индикатори Циљева одрживог развоја за Републику Србију, 2017-2024.

На графикону број 1 види се повећање укупног броја индикатора Циљева одрживог развоја за Републику Србију које су чланови интерне радне групе Републичког завода за статистику за праћење Циљева одрживог развоја, у сарадњи са другим произвођачима статистичких података, током времена, тј. од 2017. године до августа 2024. године, обезбедили за Републику Србију.

На графикону се види константан, али благи пораст броја индикатора Циљева одрживог развоја за Републику Србију.

Графикон 2. Индикатори Циљева одрживог развоја по циљевима, Уједињене нације и Република Србија, август 2024.

На графикону број 2 се види број индикатора по циљевима одрживог развоја које су предложиле Уједињене нације и број који је обезбеђен за Републику Србију. Из приказаног се види да је у просеку, за Републику Србију обезбеђено 59,7% индикатора. Процент обезбеђених индикатора по појединачним циљевима који су преко 80% су за следеће циљеве: 6. Чиста вода и санитарни услови – 90,9%, 5. Родна равноправност – 85,7, и 7. Приступачна енергија из чистих извора – 83,3%.

Средином 2023. године прешло се на „другу половину пута“ који се односи на Агенду 2030, односно прошла је половина планираног времена које је било зацртано сада већ далеке 2015. године. Предвиђено је да се планирани глобални циљеви, потциљеви и индикатори одрживог развоја достигну, односно реализују до 2030. године.

➔ ФОРМИРАЊЕ ИНТЕРНЕ РАДНЕ ГРУПЕ РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ ЗА ЦИЉЕВЕ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

Године 2017. одлуком стручног колегијума Републичког завода за статистику установљена је интерна радна група за Циљеве одрживог развоја. Први задатак интерне радне групе за Циљеве одрживог развоја био је препознавање, преузимање и објављивање индикатора Циљева одрживог развоја за Републику Србију. То су биле основе прављења прве базе података која се односила на Циљеве одрживог развоја. Представљање показатеља се заснивало на ДевИнфо бази индикатора која је садржала индикаторе чији је извор Републички завод за статистику.

Запослени у Републичком заводу за статистику су, поучени својим искуствима на обезбеђивању релевантних података за социоекономске индикаторе, почели рад на Циљевима одрживог развоја организујући интерну радну групу која се састаје најмање четири пута годишње. Од почетка формирања интерне радне групе која је била задужена за праћење статистичких показатеља Циљева одрживог развоја, њен рад је био усмерен на повећање броја доступних индикатора, примену методологије и дате у метаподацима, али и на доношење одлука о преузимању података из базе

података Уједињених нација. Глобалне метаподатке обезбеђује и редовно их ажурира Статистичко одељење Уједињених нација (*United Nations Statistical Division – UNSD*).

Метаподаци за индикаторе Циљева одрживог развоја Уједињених нација се могу преузети избором тромесне шифре индикатора, а подаци Циљева одрживог развоја селекцијом шифре индикатора и територије на коју се односе подаци из глобалне базе.

Од формирања интерне радне групе за Циљеве одрживог развоја 2017. године, било је обезбеђено почетна 43 индикатора Циљева одрживог развоја који су преузети из ДевИнфо базе Републике Србије. ДевИнфо је Уницефов бесплатни програм који је иницијално направљен за праћење индикатора Миленијумских циљева развоја, и прилагођен је и за праћење индикатора Циљева одрживог развоја.

У почетку су били приказивани само индикатори чији је извор био Републички завод за статистику, али је с временом, кроз рад интерне радне групе за Циљеве одрживог развоја, почело са препознавањем и увођењем потенцијалних нових извора података и индикатора.

Активности на идентификовању нових извора података за индикаторе Циљева одрживог развоја биле су у почетку организоване кроз неколико вишедневних радионица које су биле одржане у просторијама Републичког завода за статистику. Званичне позиве за међусекторске радионице упућивали су представници Сталног координатора Уједињених нација у Републици Србији, Међуресорне радне групе и Републичког завода за статистику.

Примарни циљ интерне радне групе за Циљеве одрживог развоја био је да се током времена обезбеди што више поузданих индикатора за Републику Србију који су у складу са принципима рада званичне статистике, али и да се обезбеди континуиран систем увођења нових и ажурирања постојећих показатеља и извештавања о достизању Циљева одрживог развоја за Републику Србију.

Запослени који је задужен за праћење података и метаподатака, задужен је и за комуникацију за индикаторе одређеног циља одрживог развоја. Због све већег броја индикатора и повећања обима посла, интерна радна група је предложила да се, због обима посла, поред задуженог за циљ, још један запослени по циљу укључи као замена када су у питању састанци, конференције или радионице у вези са Циљевима одрживог развоја.

САРАДЊА НА АКТИВНОСТИМА У ВЕЗИ СА ЦИЉЕВИМА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА И ПЛАН КОМУНИКАЦИЈЕ

Комуникација је један од најважнијих аспеката у раду када су у питању Циљеви одрживог развоја. Битно је установити ко су све заинтересоване стране како би комуникација била делотворна и како би статистички подаци за Циљеве одрживог развоја били доступни, видљиви, јасни, употребљиви, односно приказани на различите начине за различите врсте корисника. Заинтересоване стране јесу и произвођачи података (министарства, владине организације, заводи и агенције, Народна банка Србије, Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“, организације Уједињених нација, Међународни монетарни фонд, Светска банка), као и корисници података (доносиоци одлука, локални органи власти, организације цивилног друштва, међународне организације, научна и академска заједница, медији, новинари, приватни сектор).

Према препоруци Мапе пута за статистику за Циљеве одрживог развоја Економске комисије Уједињених нација за Европу¹, приликом планирања комуникације и израде резултата, важно је познавати циљну публику којој је порука намењена, како би резултат био делотворан и како би задовољавао потребе корисника и испунио своју сврху.

¹ <https://sdg.indikatori.rs/media/1609/mapa-puta.pdf>

Уобичајене циљне групе могу се сврстати у различите категорије:

- Стручњаци, напредни корисници који користе сирове скупове података, преузимају податке/базе за сопствена рачунања и анализе, упознати су са детаљима и методологијом;
- Корисници који су мање упућени у тумачење сирових података, односно за разумевање су им потребни додатни коментари, методолошка и наративна објашњења, а заинтересовани су за визуелни приказ, извештаје, графиконе и мапе;
- Неупућени корисници, лаици, заинтересовани радознали корисници, који некада и не знају да подаци постоје, а занима их наслов, главни закључак, повремено прочитају чланак и погледају визуелни приказ.

Републички завод за статистику наставља да предузима активности усмерене ка даваоцима и корисницима података.

У досадашњој пракси, кроз сарадњу са даваоцима података, као успешне у обезбеђивању података за Циљеве одрживог развоја показале су се следеће активности:

- Комуникација са циљем идентификовања и провере извора података за нове индикаторе и индикаторе који се налазе у базама података међународних организација (База података Уједињених нација, Светска банка, Међународни монетарни фонд...);
- Организовање радионица са циљем прикупљања података и метаподатака (радионице општег и тематског типа);
- Редовна комуникација и размена података, лична и аутоматизована, са циљем ажурирања података и метаподатака за постојеће индикаторе;
- Учествовање и повезивање са представницима институција на састанцима, конференцијама, радним групама и радионицама.

Поред Републичког завода за статистику, који је главни произвођач и дисеминатор података, одговорни стручни носилац, организатор и координатор система званичне статистике и представља званичну статистику Републике Србије у међународном статистичком систему, произвођачи званичне статистике су и институције које су на националном нивоу одговорне за развој, производњу и дисеминацију европске и/или националне званичне статистике или за обраду и дисеминацију података прикупљених од релевантних извора уз јасну повезаност са европским или националним методологијама.

Са овог линка <https://www.stat.gov.rs/media/5851/program-2021.docx> се може преузети Програм званичне статистике у периоду од 2021. до 2025. године.

Произвођачи званичне статистике су следеће институције:

Републички завод за статистику, Народна банка Србије, Градска управа града Београда, Министарство финансија, Министарство унутрашњих послова, Министарство правде, Републичко јавно тужилаштво, Министарство здравља, Институт за јавно здравље Србије, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарство заштите животне средине, Агенција за заштиту животне средине, Завод за заштиту природе Србије, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Републички завод за социјалну заштиту, Национална служба за запошљавање, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Завод за проучавање културног развитка, Народна библиотека Србије, Министарство привреде, Министарство рударства и енергетике, Министарство омладине и спорта, Завод за спорт и медицину спорта Републике Србије, Републички геодетски завод, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање и Републички фонд за здравствено осигурање.

Успостављање и унапређење ефикасног статистичког система остварује се и склапањем споразума о сарадњи између Републичког завода за статистику и других институција, у складу са одредбама Закона о званичној статистици и званичним методологијама, дефиницијама, класификацијама и другим стандардима који се примењују у систему званичне статистике Републике Србије и у међународној и

европској статистичкој пракси. Иако се ови споразуми не односе експлицитно на податке у вези са Циљевима одрживог развоја, споразуми са институцијама омогућавају сарадњу, достављање и размену података. Институције са којима Републички завод за статистику има склопљене споразуме о сарадњи, а које су и даваоци података за индикаторе Циљева одрживог развоја су: Министарство финансија, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарство правде, Министарство рударства и енергетике, Министарство унутрашњих послова, Народна банка Србије, Агенција за заштиту животне средине, Институт за јавно здравље Србије и Републички геодетски завод.

Републички завод за статистику у раду на унапређењу видљивости прикупљених података за Циљеве одрживог развоја користи различите платформе, алате и приказе података, кроз активности као што су:

- Успостављање и ажурирање базе података;
- Представљање података на веб-порталу, ДевИнфо визуелизацији и на веб-порталу Отворени подаци;
- Израда профила Циљева одрживог развоја, који представља визуелни приказ података путем графикона у pdf формату;
- Објављивање годишњег извештаја о напретку у остваривању Циљева одрживог развоја;
- Објављивање тематских публикација које садрже наративни део, графиконе и инфографике, односно публикације „Не изоставити никога из развоја!“:

1. Напредак у остваривању Циљева одрживог развоја међу становништвом ромских насеља у Србији,

2. Напредак у остваривању Циљева одрживог развоја међу младима у Србији,

3. Просторни аспекти одрживог развоја: разлике по типу насеља и међу регионима,

4. Напредак у остваривању Циљева одрживог развоја у Републици Србији из родне перспективе,

5. Напредак у остваривању Циљева одрживог развоја у Републици Србији из перспективе живота и развоја деце,

6. Напредак у остваривању Циљева одрживог развоја у Републици Србији у односу на старије становништво (65+);

- Објављене су и две тематске публикације:

1. Напредак у праћењу индикатора одрживог развоја у области животне средине у Републици Србији и

2. Напредак у праћењу показатеља одрживог развоја у области одрживог урбаног развоја у Републици Србији, 2023; видети са Милутином око локалне

- Постављање на веб-портал корисних докумената;
- превода Агенда 2030, Мапа пута за статистику за Циљеве одрживог развоја 1 и Мапа пута за статистику за Циљеве одрживог развоја 2;
- Израда статистичког анекса за Добровољни национални извештај за 2019. годину;
- Израда промо материјала, флајера, брошура...

Комуникација са корисницима је двосмерна. Поред представљања података Циљева одрживог развоја у различитим формама, она подразумева и размену информација за које су корисници података заинтересовани, као и анализу корисничких искустава при коришћењу података, веб-портала, база података, публикација...

Ове активности подразумевају:

- Слање обавештења о новим индикаторима и ажурираним подацима, објављеним публикацијама итд.;
- Редовно ажурирање листе корисника;
- Учешће на скуповима, састанцима, конференцијама, радионицама, радним групама, промоцијама Циљева одрживог развоја у локалним самоуправама итд.;
- Комуникацију са корисницима заинтересованим за тему Циљева одрживог развоја (студенти, новинари, организације цивилног друштва);
- Праћење посета кроз аналитику посета веб-портала Циљева одрживог развоја и ДевИнфо веб-портала, као и анализу преузимања извештаја, публикација и докумената;
- Укључивање питања у вези са Циљевима одрживог развоја у Истраживање о задовољству корисника Републичког завода за статистику.

➔ РАДИОНИЦЕ ПОСВЕЋЕНЕ ЦИЉЕВИМА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

У периоду од 2018. до 2020. године, у сарадњи са Међуресорном радном групом и представницима Сталног координатора Уједињених нација у Републици Србији, Републички завод за статистику је организовао три радионице посвећене Циљевима одрживог развоја.

Радионицама које су биле посвећене Циљевима одрживог развоја су присуствовали представници државних институција које су биле препознате као потенцијални нови извори података за индикаторе на републичком нивоу. У време када је корона вирус био у замаху (2020-2022. година), рад представника интерне радне групе и државних институција на даљем повећању броја индикатора Циљева одрживог развоја био је организован кроз радионице које су биле у он-лајн или у комбинованом, хибридном облику.

Прве две радионице биле су организоване по принципу 5 П (*People* – Људи, *Prosperity* – Просперитет, *Peace* – Мир, *Partnership* – Партнерство и *Planet* – Планета).

Слика 1. Принцип 5 П / 5 P – *People* – Људи, *Prosperity* – Просперитет, *Peace* – Мир, *Partnership* – Партнерство и *Planet* – Планета

Прва радионица је била посвећена мапирању индикатора Циљева одрживог развоја, односно идентификацији институција које би биле извор података за недостајуће индикаторе. Она је организована у просторијама Републичког завода за статистику и на њој је, током четири дана, било присутно преко 70 учесника. Рад је био организован кроз сесије, које су биле подељене у четири дана, и по изабраним циљевима одрживог развоја.

Друга радионица, са истом темом као претходна, била је такође организована у просторијама Републичког завода за статистику и њој је присуствовала представница *UNECE*-а (*United Nations Economic Commission for Europe* – Економска комисија Организације Уједињених нација за Европу), експерт, која је током свог уводног обраћања дала и глобални приказ индикатора Циљева одрживог развоја и упознала учеснике конференције са активностима *UNECE*-а на подацима и метаподацима. Госпођа експерт *UNECE*-а је представила и *Excel* табелу за самопроцену (*Self assesment*) коју је требало да свака држава попуни актуелним метаинформацијама, а које се односе на Циљеве одрживог развоја односне државе.

У периоду од 2018. до 2024. године било је организовано укупно десет радионица, и то:

I 07–10.06.2018. године (Републички завод за статистику)

II 23–26.10.2018. (Републички завод за статистику)

III 26–28.11.2019. (Републички завод за статистику)

IV 30.12.2020. (он-лајн радионица)

V 25.05.2021. – Екологија – прва тематска радионица (хибридна радионица)

VI 21.09.2021. – Екологија – друга тематска радионица (хибридна радионица)

VII 13.06.2023. – Урбани индикатори – трећа тематска радионица (Републички завод за статистику)

VIII 23–26.10.2023. – Унапређење извештавања у остваривању Циљева одрживог развоја за Републику Србију (Извор – Аранђеловац)

IX 14.10.2023. – Корисници података Циљева одрживог развоја (Републички завод за статистику)

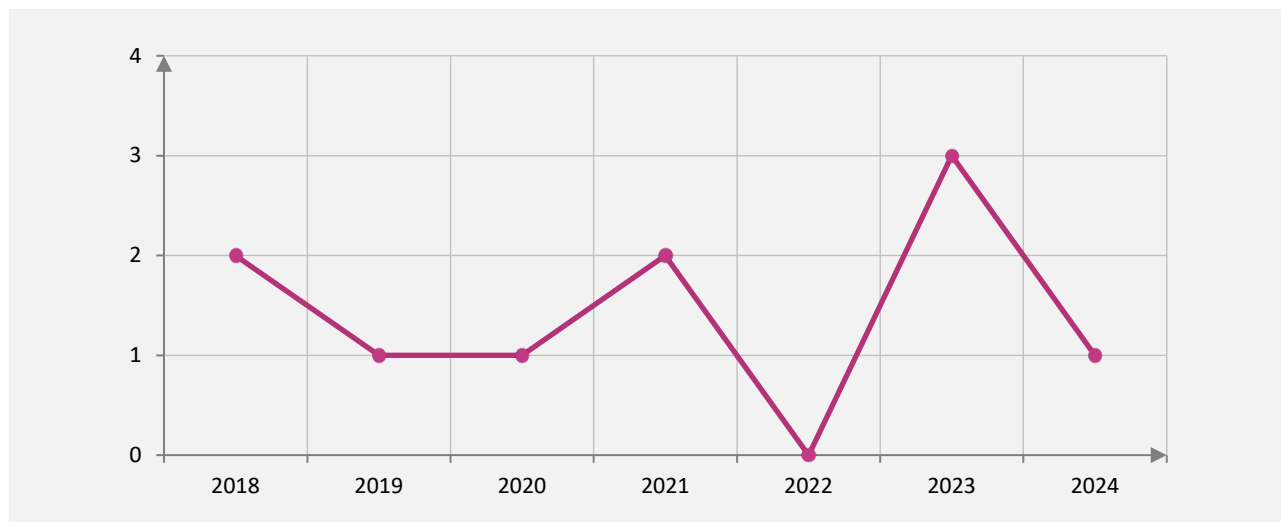
X 24.06.2024. – Препоруке за измене и побољшања веб-портала Циљева одрживог развоја (*Golden Tulip Zira* – Београд)

Последња радионица је била посвећена препорукама за измену и побољшање веб-портала Републичког завода за статистику, као и унапређењу извештавања у вези с Циљевима одрживог развоја.

Слика 2. Радионица посвећена Циљевима одрживог развоја

Графикон 3. Радионице за Циљеве одрживог развоја, Република Србија, 2018-2024. године

При реализацији прве три радионице које су биле одржане са даваоцима и корисницима података, Републички завод за статистику се обратио Међуресорној радној групи за помоћ при организовању радионица. Треба напоменути да је првих девет радионица, које су биле посвећене Циљевима одрживог развоја, било организовано уз велику подршку представника Сталног координатора Уједињених нација у Републици Србији и Републичког завода за статистику.

Последње три радионице које су биле реализоване током 2023. и 2024. године, биле су одржане уз стручну, логистичку и техничку подршку Немачке организације за помоћ и сарадњу (*Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit – GIZ*).

➔ ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ ИНТЕРНЕ РАДНЕ ГРУПЕ

Интерна радна група за Циљеве одрживог развоја у континуитету ради са руководством Републичког завода за статистику на обезбеђивању података који се односе на Циљеве одрживог развоја, са жељом да се обезбеди што већи број доступних података за Циљеве одрживог развоја за Републику Србију, као и да се постојећи подаци редовно ажурирају и објављују.

Интерна радна група за Циљеве одрживог развоја при Републичком заводу за статистику од почетка је установила да се активности одвијају кроз:

- организовање радионица са произвођачима статистичких података,
- организовање састанака са корисницима статистичких података,
- обезбеђивање података Циљева одрживог развоја на захтев новинара, студената, истраживача и других заинтересованих страна,
- константну комуникацију мејлом са циљем проширивања и размене информација између представника државних институција, цивилног друштва итд. о Циљевима одрживог развоја, и
- успостављање међуинституционалне сарадње ради обезбеђивања, ажурирања и размене података за индикаторе Циљева одрживог развоја.

Многе од ових набројаних активности није могуће унапред планирати и временски одредити, али треба подсетити да се временски оквир за активности у вези са Циљевима одрживог развоја односи на период од 2015. до 2030 године. Наиме, званично почетак рада на Циљевима одрживог развоја био је 2015. године, када је и Република Србија потписала Агенду 2030, односно када се земља обавезала да ће, као чланица Уједињених нација, низом мера и активности доприносити постизању циљева.

Током рада на прикупљању података за индикаторе Циљева одрживог развоја, представници интерне радне групе Републичког завода за статистику су се често налазили у ситуацији да се о битним одлукама о садржају и форми приказивања прикупљених података одлучује на састанцима радне групе.

То су биле следеће теме и одлуке:

1. Да ли раздвајати квалитативне и квантитативне индикаторе за Републику Србију? Одлучено је да се прикупљају и објављују поуздани подаци који се односе на одређени индикатор, а који постоје за Републику Србију;
2. Избор почетне године за коју се подаци прикупљају и објављују? Одлучено је да се подаци обезбеђују од 2010. године, уколико су доступни, односно од 2015. године;
3. Избор извора и обрачуна података за поједини индикатор? Одлучено је да се Републички завод за статистику придржава препорука које се односе на извор и обрачун података за одређени индикатор, а које се налазе у мета подацима за тај индикатор на [веб-порталу статистике Уједињених нација](#);
4. Уколико постоје подаци који су исти (*same*), слични (*similar*) или део (*part*) предвиђеног индикатора за Републику Србију, одлучено је да податак, ако је поуздан, треба преузети и објавити на веб-порталу и у базама Републичког завода за статистику;
5. Да ли је потребно да се стављају ознаке да ли је индикатор исти (*same*), сличан (*similar*) или део (*part*)? Одлучено је да се такве информације за сада не постављају на веб-портал због тога што до сада није обезбеђен чврст критеријум за селекцију типа индикатора од стране Међуресорне радне групе (која је у међувремену престала да постоји);
6. Било је пуно недоумица око превода индикатора са енглеског језика на српски језик. Проблем су представљале и промене у називима и садржају индикатора који су били дефинисани од стране Уједињених нација током времена. Такође, једно од нерешених питања за сада је и превод индикатора који почињу са „Број земаља...“, а који треба да се односи на једну земљу. Назив индикатора се односи на општи, глобални или регионални приказ броја земаља које су усвојиле или примењују одређене конвенције или стратегије;
7. Када је у питању водећи принцип Уједињених нација, а који се односи на Агенду 2030 (*Leave no one behind – LNOB*), односно принцип да нико не буде изостављен из развоја, најчешће су представници организационе јединице за Циљеве одрживог развоја Републичког завода за статистику одлучивали за које све постојеће дезагрегације могу и треба да се прикажу подаци. Дезагрегирани подаци који ће се објавити на веб-порталу Републичког завода за статистику, у профилу Циљева одрживог развоја и другим документима („Извештај о напретку о остваривању Циљева одрживог развоја до 2030. године у Републици Србији“, „Не изоставити никога из развоја“ итд.), треба да прикажу податке који се односе на одређене групе становништва за које су подаци обезбеђени одређеним истраживањем. Подаци који се могу дезагрегирати по предложеним категоријама, као што су пол, старост, ниво образовања, радни статус, тип насеља итд., објављују се на веб-порталу Републичког завода за статистику, и користе се и за специјалне публикације „[Не изоставити никога из развоја!](#)“;
8. Избор територијалног нивоа – сви подаци се прикупљају и објављују за ниво Републике Србије али се ради на обезбеђивању података на нижим територијалним нивоима као што су:
 - НСТЈ1: Србија–север и Србија–југ,
 - НСТЈ2: пет региона,
 - НСТЈ3: 30 области и
 - ниво јединице локалне самоуправе.

▲ АКТИВНОСТИ РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ НА ПРИКУПЉАЊУ ПОДАТАКА ЦИЉЕВА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

➔ ЗВАНИЧНА СТАТИСТИКА И ЦИЉЕВИ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

Основна мисија званичне статистике је обезбеђивање релевантних, непристрасних, поузданих, правовремених и међународно упоредивих статистичких показатеља. Координација одговорних произвођача званичне статистике и активно учешће у међународној статистичкој сарадњи омогућавају да објављени резултати званичне статистике задовоље потребе доносилаца одлука, истраживача и других корисника и да буду основ за праћење и усмеравање политика у области економије и друштва, као и политика повезаних са процесом придруживања Републике Србије Европској унији. Прикупљање, обрада и дисеминација статистичких података врши се уз неопходно коришћење методолошких и организационих знања, статистичких стандарда, модерне технологије, заштиту статистичке поверљивости, оптимално коришћење ресурса, оптерећење давалаца података на разумном нивоу и доступност података корисницима под истим условима.

Републички завод за статистику је допринео изради мапе пута 2.0, коју је Конференција европских статистичара усвојила на пленарном заседању 2021. и користи препоруке из овог документа за унапређење праћења остваривања Циљева одрживог развоја.

По узору на Европски статистички систем, као и Политиком квалитета, Републички завод за статистику настоји да статистичку производњу потпуно усклади са Кодексом праксе европске статистике (CoP)². Систем управљања квалитетом Републичког завода за статистику темељи се на Кодексу праксе европске статистике и квалитет статистичких процеса и производа, односно података и метаподатака, као и пружања услуга корисницима, систематски се унапређује.

Званична статистика се заснива на заједничким стандардима, званичним дефиницијама и следећим основним начелима квалитета:

- 1) Начело релевантности – подаци треба да задовоље јасно утврђене услове информисања;
- 2) Начело непристрасности – на објективан начин се утврђују дефиниције, методи прикупљања и обраде података, као и њихова дисеминација;
- 3) Начело поузданости – да активности и методи прикупљања, обраде и дисеминације статистичких података буду усклађени са важећим стандардима, научним методима и принципима професионалне етике;
- 4) Начело правовремености – временски рокови између прикупљања података, обраде и дисеминације треба да буду минимални;
- 5) Начело професионалне независности – за доношење одлука о дефиницијама, методима прикупљања, обраде и дисеминације података званичне статистике надлежни искључиво одговорни произвођачи званичне статистике;
- 6) Начело рационалности – односи се на оптимално коришћење расположивих ресурса и смањење оптерећености извештајних јединица, и обим посла и трошкови неопходни за прикупљање статистичких података треба да буду сразмерни значају резултата;

² https://www.stat.gov.rs/media/4655/kodeksprakseevropskestatistike_srpski.pdf

- 7) Начело конзистентности – званични статистички подаци треба да буду међусобно усклађени у погледу садржаја, терминологије и периодике;
- 8) Начело јавности – сви резултати, обрађени и необрађени подаци званичне статистике, као и све информације о примењеним методима и изворима података треба да буду јавни и истовремено доступни свим корисницима;
- 9) Начело статистичке поверљивости – подразумева заштиту података који се односе на појединачну статистичку јединицу;
- 10) Начело употребе личних података искључиво у статистичке – подаци прикупљени обављањем статистичких активности могу бити коришћени искључиво у складу са овим законом и посебним законом којим се регулише област заштите личних података (заштита приватности).

Индикатори циљева одрживог развоја први пут су се појавили у Уредби о утврђивању Плана званичне статистике за 2018. годину и, од те године, редовно су присутни у годишњим плановима званичне статистике. Својим радом на Циљевима одрживог развоја, званична статистика систематски унапређује квалитет статистичких процеса и података.

➔ ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА ЗА ЦИЉЕВЕ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

Републички завод за статистику координира прикупљање података са произвођачима података и активно ради на прикупљању података и метаподатака за праћење остваривања Циљева одрживог развоја који су у складу са препорукама Уједињених нација. Извори података за Циљеве одрживог развоја су истраживања које спроводи Републички завод за статистику, друге институције из Републике Србије произвођачи статистичких података и делом из базе података Уједињених нација. Републички завод за статистику, заједно са својим партнерима даваоцима података, обезбеђује податке који су у складу са метаподацима за индикаторе Циљева одрживог развоја које прописује УН, из [репозиторијума метаподатака](https://unstats.un.org/sdgs/metadata/)³.

Прикупљање података за Циљеве одрживог развоја Републички завод за статистику од 2017. године обавља у редовној динамици и по устаљеној процедури обезбеђивања података за нове индикаторе и ажурирање постојећих индикатора.

Ток података треба да буде ефикасан и одржив да би се обезбедили поуздани и квалитетни подаци за Републику Србију. Члан 41 Закона о званичној статистици гласи: Одговорни произвођачи званичне статистике развијају и одржавају јавно доступне базе података које су резултат званичне статистике.

Процедура увођења нових података састоји се од обезбеђивање података за нове индикаторе на основу претходно утврђених извора података, и ажурних података за већ постојеће индикаторе.

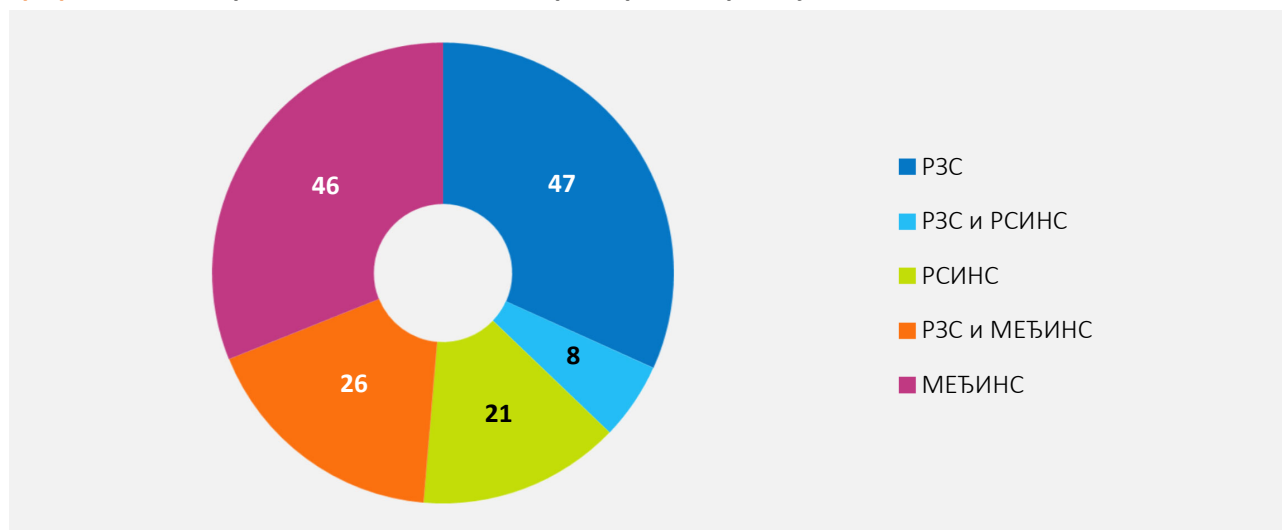
Извори података могу бити различити:

1. Републички завод за статистику – РЗС
2. Републички завод за статистику и институција Републике Србије – РСИНС као званичан извор статистичких података (Народна банка Србије, Институт за јавно здравље Батут...)
3. Институција Републике Србије као је званичан извор статистичких података – РСИНС (Народна банка Србије, Институт за јавно здравље Батут...)
4. Републички завод за статистику и Међународна институција – МЕЂИНС (Уницеф, База података Уједињених нација, Светска банка, Евростат...)
5. Међународна институција – МЕЂИНС (Уницеф, База података Уједињених нација, Светска банка, Евростат...)

³ <https://unstats.un.org/sdgs/metadata/>

На графикону 4 приказан је број индикатора према наведеним изворима података – РЗС, РЗС и РСИНС, РСИНС, РЗС и МЕЋИНС и МЕЋИНС.

Графикон 4. Извори података за Индикаторе одрживог развоја

На графикону број 4 се види да је за 47 индикатора извор података Републички завод за статистику и то чини 31,8% свих 148 индикатора. Али, када се зброје и индикатори који се добијају из комбинација са институцијама Републике Србије (осам индикатора) и са међународним институцијама (26 индикатора), добија се да Републички завод за статистику даје податке за 81 индикатор односно да са 54,7% учествује самостално или у комбинацији са другом институцијом као извор података за Циљеве одрживог развоја.

У табели 1 се налази списак институција које су до августа 2024. године биле извор података за индикаторе Циљева одрживог развоја за Републику Србију. У наставку, у колонама се налазе информације о укупном броју циљева одрживог развоја за које је наведена институција извор података расположивих на веб-порталу ЦОР-а, као и одговарајући редни бројеви циљева одрживог развоја.

Табела 1. Списак институција према броју циљева одрживог развоја за које се подаци обезбеђују и редним бројевима циљева одрживог развоја, август 2024. године

Институција	Број ЦОР-а за које се обезбеђују подаци	Редни број ЦОР
1 РЗС	14	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 17
2 MICS - РЗС и УНИЦЕФ	10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 16
3 OECD	6	2, 4, 5, 6, 10, 15
4 Уједињене нације	6	4, 5, 7, 10, 15, 17
5 Агенција за заштиту животне средине (SEPA)	4	6, 11, 12, 15
6 Именовани национални контакт у Оквиру за надзор SENDAI (2020)	3	1, 11, 13
7 Министарство финансија	3	1, 2, 16
8 Народна банка Србије	3	8, 10, 17
9 UNDRR	3	1, 11, 13
10 FAO	3	2, 14, 15
11 Евростат	2	4, 9
12 Институт за јавно здравље Србије	2	3, 6
13 PATEL	2	9, 17
14 Светска здравствена организација	2	6, 11
15 IWPM	1	6
16 UNEP	1	6
17 UNICEF	1	6
18 UNODC	1	16
19 GLAAS	1	6
20 ILO	1	8
21 ИТC/UNCTAD/WTO база података	1	10
22 Међународна агенција за енергију (IEA)	1	9
23 Међународна организација за миграције (IOM)	1	10
24 Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	1	6
25 Министарство правде	1	16
26 Министарство рударства и енергетике	1	7
27 Министарство унутрашњих послова	1	16
28 Народна скупштина Републике Србије	1	5
29 Одељење Уједињених нација за економска и социјална питања (UN DESA)	1	10
30 Програм Уједињених нација за насеља (UN-Habitat)	1	11
31 Републички геодетски завод	1	5
32 Светска банка	1	1
33 UN Women	1	5
34 UNDP	1	5
35 UNESCO	1	11
36 UNCCD	1	15
37 Центар за заштиту жртава трговине људима	1	16

Из табеле се види из које се институције за колико циљева одрживог развоја обезбеђују подаци и који су циљеви одрживог развоја у питању. Тако, Републички завод за статистику обезбеђује податке за 14 од 17 циљева. Само за три циља Републички завод за статистику није извор података. То су следећи циљеви: 13 – Очување климе, 14 – Очување воденог света и 15 – Очување живота на земљи. За све остале циљеве Републички завод за статистику учествује као поуздан извор у обезбеђивању података.

Следећи по бројности извор је Истраживање вишеструких показатеља (MICS), које заједно спроводе Републички завод за статистику и Уницеф. MICS се спроводи у петогодишњој динамици и Република Србија је до сада учествовала у првих шест циклуса спровођења истраживања. MICS обезбеђује податке за 10 циљева одрживог развоја и 20 индикатора и као појединачно истраживање чини извор за највећи број циљева и индикатора одрживог развоја.

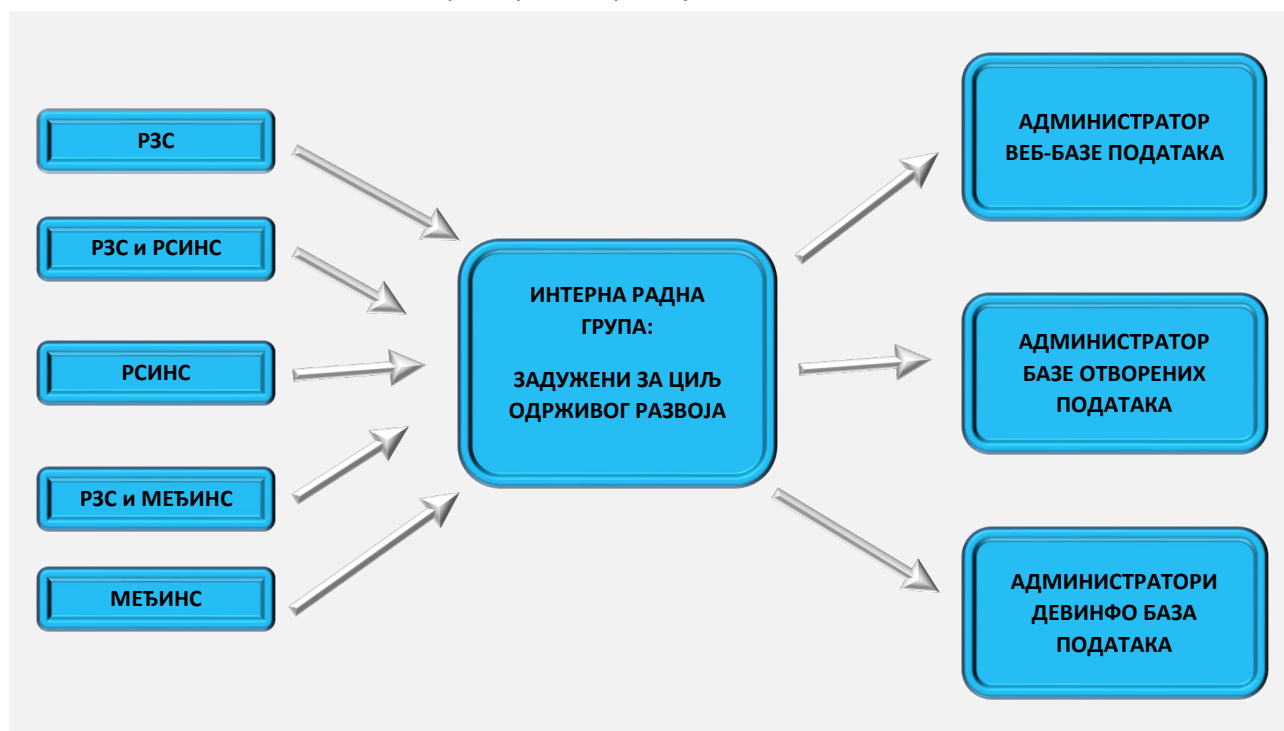
OECD и Уједињене нације, са по шест наведених циљева одрживог развоја представљају следећи извор по бројности циљева. Под Уједињеним нацијама се мисли пре свега на базу података ЦОР-а Уједињених нација којој можете приступити са овог линка: <https://unstats.un.org/sdgs/dataportal>. База података Уједињених нација представља базу података са међусобно упоредивим подацима за наведене циљеве и за појединачне земље међу којима је и Република Србија. Затим следи Агенција за заштиту животне средине (SEPA) са четири наведена циља, као и Именовани национални контакт у Оквиру за надзор SENDAI (2020), Министарство финансија, Народна банка Србије, UNDRR i FAO са по три циља одрживог развоја.

Преосталих 17 наведених институција, националних или међународних, обезбеђује податке за наведена два или један циљ одрживог развоја.

➔ ТОК ПОДАТАКА ЗА ЦИЉЕВЕ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

Ток података се може видети на слици број 2 и представља путању података за индикаторе Циљева одрживог развоја, и то почевши од произвођача или даваоца података, преко члана интерне радне групе који је задужен за циљ и који верификује податке, до објављивања на порталу РЗС-а.

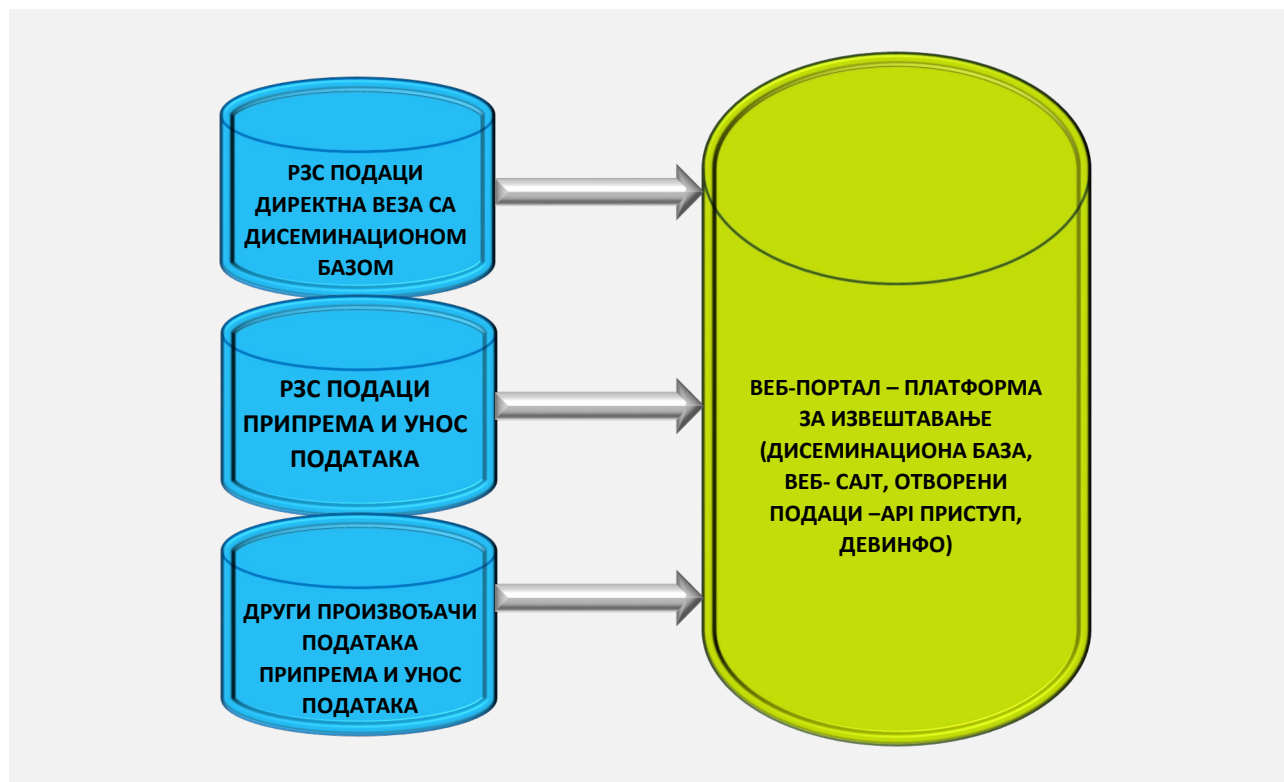
Слика 3. Ток података за Индикаторе одрживог развоја

Задужени за циљ обезбеђује нове податке за нове индикаторе и ажурне податке за постојеће индикаторе циља за који је задужен од произвођача или даваоца података, верификује их и прослеђује даље администраторима за преузимање и постављање у базе података на веб-порталу Републичког завода за статистику.

На слици број 3 дат је приказ веза и активности кроз које пролазе подаци, и то од даваоца података до веб-портала за извештавање.

Слика 4. Од даваоца података до веб-портала за извештавање

Подаци чији је извор Републички завод за статистику редовно се ажурирају и пуне дисеминациону базу. Даваоци података који не достављају податке директно у дисеминациону базу, добијају у редовној динамици аутоматска обавештења о роковима за припрему и достављање података и метаподатака. Ове податке преузима и припрема за пуњење дисеминационе базе организациона јединица задужена за Циљеве одрживог развоја.

➔ ИЗВЕШТАВАЊЕ О ЦИЉЕВИМА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Извештавање о циљевима одрживог развоја је процес праћења и оцењивања напретка у остваривању 17 Циљева одрживог развоја које је усвојила Генерална скупштина Уједињених нација 2015. године. Овај процес је од суштинског значаја за транспарентност, одговорност државе и унапређење политика.

Република Србија је активно укључена у процес извештавања о Циљевима одрживог развоја. Кључне активности обухватају прикупљање података, објављивање извештаја и учешће у међународним процесима извештавања, као што је добровољни национални извештај.

➔ ПРОФИЛ ЦИЉЕВА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

Први установљени извештај Републичког завода за статистику који се односио на Циљеве одрживог развоја је профил Циљева одрживог развоја. Први профил је објављен 11. априла 2018. године и садржао је 49, до тада обезбеђених, индикатора за Републику Србију.

У периоду од 2018. до краја августа 2024. године, на веб-порталу Републичког завода за статистику, представљено је 25 профила на српској ћирилици, српској латиници и на енглеском језику а овде се налази актуелни [профил Циљева одрживог развоја](#).

Профили се објављују у кварталној динамици и подударују се са кварталним објављивањем нових и ажурних података Циљева одрживог развоја и у потпуности су усклађени са динамиком објављивања података званичне статистике. Профили Циљева одрживог развоја, као и базе, објављују се у јануару, априлу, августу и октобру месецу текуће године.

Профили су у почетку садржали називе циљева, потциљева и индикатора, као и графичке приказе за обезбеђене индикаторе за Републику Србију. Временом, профил Циљева одрживог развоја је постајао све садржајнији да би сада имао и следећих шест одељака:

1. Додатне информације са значајним линковима и мејлом за информације и питања,
2. Нови индикатори у односу на претходни профил,
3. Пораст броја индикатора Циљева одрживог развоја од 2017. године,
4. Број индикатора Циљева одрживог развоја за Републику Србију по циљевима,
5. Паралелни приказ укупних доступних индикатора Циљева одрживог развоја Уједињених нација и индикатора Циљева одрживог развоја Европске уније и
6. Скраћенице.

➔ УСПОСТАВАЉАЊЕ ВЕБ-ПОРТАЛА ЗА ЦИЉЕВЕ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

Републички завод за статистику је 2019. године успоставио [веб-портал Циљева одрживог развоја](#). Портал Циљева одрживог развоја корисницима омогућава да на једном месту пронађу податке и метаподатке за све расположиве индикаторе Циљева одрживог развоја за Републику Србију, као и приступ свим важним документима у вези са Циљевима одрживог развоја.

Поред тога, подаци за индикаторе Циљева одрживог развоја за Републику Србију расположиви су и на:

- [веб-порталу отворених података](#) ,
- [у дисеминационој бази](#) Републичког завода за статистику ,
- у оквиру [ДевИнфо визуелизације](#) Циљева одрживог развоја ,
- у [ДевИнфо републичкој бази података](#) и
- у [профилу Циљева одрживог развоја](#).

Ажурирање података за Циљеве одрживог развоја, у свим представљеним базама података, обавља се у кварталној динамици (јануар, април, август и октобар).

➔ ПРЕДСТАВЉАЊЕ ДЕЗАГРЕГИРАНИХ ПОДАТАКА

Деагрегирани подаци представљају податке, разврстане према различитим категоријама, који треба да омогуће бољу видљивост одређених угрожених група становништва. Деагрегирани подаци односе се на приказивање прикупљених информација кроз мање јединице како би се појаснили основни трендови и обрасци. Ови подаци треба да се прикажу у засебним друштвеним и економским категоријама као што су пол, старост, приход, ниво образовања, радни статус, миграторни статус, раса, националност, инвалидитет итд.

Када су у питању Циљеви одрживог развоја, деагрегирани подаци треба да служе за указивање да су одређене друштвене групе у опасности да буду остављене по страни, односно да буду искључене из општег друштвеног развоја, а што се може потврдити како Уједињене нације користе [деагрегације](#) података и планове разврставања.

[Веб-портал Републичког завода за статистику](#) који је посвећен Циљевима одрживог развоја садржи не само укупне податке за Републику Србију, већ и где год је могуће, и деагрегиране податке према горе наведеним категоријама: пол, старост, тип насеља итд.

[Деагрегирани подаци](#) могу се преузети кликом на коцкицу на којој стоји текст: „Преузимање СДГ података“ у *Excel* формату, или у дисеминационалној бази кликом на текст „Циљеви одрживог развоја“, који се налази у последњем реду [Статистичке базе](#).

➔ ИЗВЕШТАЈ О ДОСТИЗАЊУ ЦИЉЕВА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА ДО 2030. ГОДИНЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Републички завод за статистику, у редовној годишњој динамици, од 2020. године објављује и извештај о напретку у остваривању циљева одрживог развоја до 2030. године у Републици Србији. У извештају се користе подаци са стањем из октобра месеца године на коју се извештај односи.

До сада су објављена четири извештаја – за 2020, 2021, 2022. и 2023. годину. Помоћ при изради извештаја пружа спољни експерт из академске заједнице који је задужен за стручну анализу података, као и чланови интерне радне групе Републичког завода за статистику за Циљеве одрживог развоја. У четвртој публикацији извршене су промене у садржају публикације са циљем да буде прилагођена ширем кругу корисника.

У категорији [Извештаји](#), можете приступити свим до сада објављеним извештајима о напретку у остваривању Циљева одрживог развоја у Србији.

У извештајима се налазе прегледи напретка према глобално постављеним циљним вредностима.

Републички завод за статистику у континуитету ради на унапређењу садржаја извештавања за Циљеве одрживог развоја, као и на унапређењу визуелних приказа. Остају следећи изазови у извештавању као што су:

- Редовно ажурирање података – различите области статистике имају различиту динамику објављивања нових података;
- Комплексне процедуре валидације индикатора Циљева одрживог развоја – анализа напретка у годишњем извештају за сваки циљ шаље се на валидацију члану интерне радне групе који је задужен за одређени циљ, и
- Запослени у организационај јединици за Циљеве одрживог развоја спроводе први и последњи круг валидације података и ревизије текста.

Све ове активности захтевају значајно ангажовање људских ресурса.

➔ ДОСТИЗАЊЕ ЦИЉЕВА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА ДО 2030. ГОДИНЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Република Србија није успоставила систем националних циљева одрживог развоја и Републички завод за статистику у континуитету прикупља и објављује податке на основу индикатора одрживог развоја који су преузети од Уједињених нација. У августу 2024. године, Република Србија је достигла 60% од укупног броја индикатора и повећање броја индикатора и даље остаје главна активност у раду на Циљевима одрживог развоја.

Незахвално је правити процену повећања броја индикатора у одређеном периоду пре свега што у почетку рада на Циљевима одрживог развоја није направљена селекција индикатора који се прикупљају за Републику Србију јер у листи коју су објавиле Уједињене нације постоје индикатори који се односе на неразвијене земље, острвске земље итд. и искључењем тих индикатора могли су се издвојити индикатори који би имали приоритете у достизању.

ДОБРОВОЉНИ НАЦИОНАЛНИ ИЗВЕШТАЈ – ИСКУСТВА ИЗ 2019. ГОДИНЕ

Агенда 2030 је успоставила оквир за „добровољан, делотворан, партиципативан и транспарентан“ преглед напретка у спровођењу Циљева одрживог развоја. Централни елемент праћења на глобалном нивоу су редовни Добровољни национални извештаји, засновани на доказима и израђени од стране земаља. Ови извештаји се представљају на Политичком форуму Уједињених нација на високом нивоу, у оквиру Економског и социјалног савета. Државе које представљају своје добровољне националне извештаје пред Уједињеним нацијама користе ове извештаје да прикажу свој приступ Циљевима одрживог развоја и напредак који је остварен у њиховом спровођењу.

Добровољни национални извештаји треба да буду засновани на доказима, као и поткрепљени подацима на нивоу државе који су квалитетни, приступачни, поуздани и разврстани према следећим категоријама: приход, пол, старост, раса, етничка или национална припадност, инвалидитет, тип насеља и другим карактеристикама које су релевантне у националном контексту.⁴

Кључне теме које се обрађују у Добровољном националном извештају обично укључују: економски развој, социјални развој, заштиту животне средине, институционални оквир...

Република Србија је поднела свој први Добровољни национални извештај за 2019. годину, а представљен је заједно са извештајима још 47 земаља на четвородневном министарском састанку Политичког форума на високом нивоу о одрживом развоју у Њујорку у седишту Уједињених нација, у јулу 2019. године. Извештај је сачинила Међуресорна радна група за спровођење Агенде Уједињених нација о одрживом развоју до 2030. године. У овом извештају се приказују напредак и достигнућа Републике Србије у области одрживог развоја, али се такође истичу и изазови са којима се земља суочава.

Република Србија је последњих година остварила значајан напредак у области одрживог развоја усклађујући своје активности с глобалним циљевима одрживог развоја.

Иако је постигнут значајан напредак, Србија се и даље суочава с бројним изазовима, као што су загађење ваздуха, управљање отпадом, климатске промене и неједнакости.

⁴ Мапа пута за статистику за Циљеве одрживог развоја, стр. 79

▲ АКТИВНОСТИ НА УСПОСТАВЉАЊУ НАЦИОНАЛНОГ СЕТА ИНДИКАТОРА ЦИЉЕВА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

Када је у питању Агенда 2030 у Републици Србији, у будућности предстоји рад на дефинисању националних потциљева и индикатора одрживог развоја. Индикатори Циљева одрживог развоја треба да се дефинишу после установљеног плана развоја за Републику Србију.

План развоја Републике Србије треба да буде кровни и стратешки најзначајнији документ развојног планирања. План развоја усваја Народна скупштина, и то за период од 10 година. Влада Републике Србије је, на 62. седници одржаној 29. јуна 2023. године, усвојила Уредбу о поступку припреме [Нацрта плана развоја Републике Србије](#).

Овом уредбом је утврђен начин управљања процесом припреме Плана развоја и то кроз оснивање тела у чији рад треба да буду укључени представници свих заинтересованих страна – представници државних органа, аутономне покрајине, јединица локалне самоуправе, привреде, организација цивилног друштва и академске заједнице. Поменути актери треба да предложе приоритетне циљеве развоја Републике Србије. С обзиром на значај документа и његовог дугорочног утицаја на развој економије, друштва и сваког појединца, прописана је и обавеза вођења консултативног процеса.

Треба нарочито напоменути да је Уредбом предвиђено да се посебна пажња посвети равномерном регионалном развоју, као и планирању развоја у складу са Агендом 2030, али и да је подносилац Предлога уредбе био Републички секретаријат за јавне политике.

НАЦИОНАЛНА МАПА ПУТА ЗА СТАТИСТИКУ ЗА ЦИЉЕВЕ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ

Израда Националне мапе пута за статистику Републике Србије и рад на мапи пута је препорука коју је Државна ревизорска институција навела у свом Извештају о сврсисходности пословања – Циљеви одрживог развоја: Спремност Републике Србије за имплементацију Агенде 2030. Републички завод за статистику је, поред Министарства спољних послова, Министарства за европске интеграције и Републичког секретаријата за јавне политике био један од субјеката ревизије који су почетком децембра 2023. године добили препоруке за ефективну имплементацију Агенде 2030.

Четири наведене институције су добиле своје специфичне препоруке које се односе на имплементацију Агенде 2030.

Од две препоруке које су сачињене за Републички завод за статистику, Републички завод за статистику је директно одговоран за прву препоруку која се односи на израду Националне мапе пута за статистику Циљева одрживог развоја и за другу препоруку која се односи на редовно инклузивно извештавање Уједињених нација.

Друга препорука такође се тиче Републичког завода за статистику, али је она и у директној вези са активностима других републичких институција јер треба да се ради на имплементацији Циљева одрживог развоја, као и на извештавању Уједињених нација заједно са Републичким заводом за статистику.

„Доношење Националне мапе пута за статистику, националних индикатора за праћење Циљева одрживог развоја, као и редовно инклузивно извештавање Уједињених нација, обезбедиће имплементацију и праћење остварења Агенде 2030 у складу са специфичностима Републике Србије.“

Национална мапа пута треба да обезбеди информације о томе које су све активности биле планиране и које су реализоване у прикупљању индикатора Уједињених нација за Циљеве одрживог развоја. Национална мапа пута треба и да пружи потврду и за примену и реализацију Циљева одрживог развоја с циљем да се установе индикатори који ће бити специфични за национални сет индикатора Циљева одрживог развоја у складу са специфичностима Републике Србије, чије ће праћење обезбедити процену напретка у остварењу Агенде 2030 у националном контексту.

Ова мапа пута треба да обезбеди везу крајњег циља који има Републички завод за статистику, а који се састоји у томе да се обезбеди што више индикатора Циљева одрживог развоја за Републику Србију и да се дефинише које акције треба да се предузму да би се постигли горе наведени циљеви.

С тим у вези, Републички завод за статистику има више веб-локација и алата преко којих се објављују актуелни и ажурни подаци који се односе на Циљеве одрживог развоја.

ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА И ПРЕПОРУКЕ ЗА СУБЈЕКТЕ РЕВИЗИЈЕ

Државна ревизорска институција је крајем 2023. године дала следеће препоруке за четири државне институције које су биле субјекти ревизије.

Следеће препоруке се односе на доле набројане институције и оне треба да:

Министарство спољних послова – иницира формирање нове Међуресорне радне групе или другог радног тела за спровођење Агенде 2030 и предузме мере с циљем редовног извештавања Уједињених нација;

Министарство за европске интеграције – предузме одговарајуће мере на припреми и изради Нацрта плана развоја Републике Србије и стави у функцију систем за координацију развојне помоћи у Републици Србији;

Републички секретаријат за јавне политике – предузме мере на припреми Нацрта плана развоја Републике Србије у сарадњи са другим органима Владе Републике Србије, иницира дефинисање надлежности јавних политика у погледу Циљева одрживог развоја и успостави праћење расхода и издатака у вези са циљевима одрживог развоја, и

Републички завод за статистику – изради Националну мапу пута за статистику за Циљеве одрживог развоја и у сарадњи са осталим органима, предузме активности на успостављању националног сета индикатора Циљева одрживог развоја.

Републички завод за статистику добио је од Државне ревизорске институције препоруку да изради Националну мапу пута за статистику која треба да представља стратегију за мерење напретка државе у остварењу Циљева одрживог развоја.

➔ ПРЕПОРУКЕ ЗА РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ

Завод је од почетка рада на Агенди 2030 посвећен повећању броја индикатора за Републику Србију кроз организовање радионица, сарадњу са државним институцијама и представницима невладиног сектора, присуствовање стручним састанцима, давање стручних одговора на мејлове који су добијени од надлежних институција Уједињених нација или међународних агенција итд., а све с циљем обезбеђивања поузданих и веродостојних података за Републику Србију.

Предлагање увођења нових индикатора Циљева одрживог развоја један је од задатака чланова интерне радне групе за праћење Циљева одрживог развоја. Они могу препоручити нови извор података или преузимање већ постојећег индикатора који се налази у статистичкој бази Уједињених нација.

Препоруке које се односе на Циљеве одрживог развоја односе се на израду Националне мапе пута за статистику за Циљеве одрживог развоја. Такође, препорука је да се у сарадњи са осталим надлежним органима Републике Србије, предузму активности на успостављању националног сета индикатора Циљева одрживог развоја.

➔ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРЕПОРУКА ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ ЗА НАЦИОНАЛНУ МАПУ ПУТА ЗА ЦИЉЕВЕ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

Први посебни циљ Акционог плана за спровођење активности и препорука Државне ревизорске институције који се односе на Националну мапу пута за Циљеве одрживог развоја односи се на ажурирање постојећих и увођење нових индикатора Циљева одрживог развоја за Републику Србију. Према Акционом плану, циљана вредност броја индикатора за Републику Србију до краја 2024. треба да буде 148. У време израде Националне мапе пута за статистику (август 2024. године), већ је достигнут број од 148 индикатора. За 2025. годину, циљана вредност износи 150 индикатора Циљева одрживог развоја за Републику Србију.

Други посебни циљ односи се на Ажурирање индикатора Циљева одрживог развоја за Републику Србију и то преко два показатеља на нивоу посебног циља:

- редовно квартално ажурирање веб-портала, отворених података и ДевИнфо базе података, и
- публикавање путем публикација као што су: „Извештај о напретку у остваривању Циљева одрживог развоја до 2030. године у Републици Србији“, „Не изоставити никога из развоја!“, „Жене и мушкарци у Републици Србији“ итд.

Када је у питању квартално ажурирање веб-портала и база података, Републички завод за статистику редовно обавља ажурирање већ објављених података за индикаторе Циљева одрживог развоја и увођење нових индикатора, прати препоруке и промене препоручене од стране Уједињених нација у вези са називим и метаподацима за подиндикаторе и индикаторе Циљева одрживог развоја.

Путем публикација као што су „Извештај о напретку у остваривању Циљева одрживог развоја до 2030. године у Републици Србији“, „Не изоставити никога из развоја“, „Жене и мушкарци у Републици Србији“ и тако даље, Републички завод за статистику обезбеђује извештавање и одржава комуникацију са даваоцима и корисницима статистичких података за Циљеве одрживог развоја.

Три су показатеља резултата на нивоу мере планирана са циљаним вредностима до 2026. године:

1. објављивање годишњег Извештаја о напретку у остваривању Циљева одрживог развоја до 2030. године у Републици Србији,
2. присуствовање радионицама са представницима државних институција и цивилног друштва за идентификовање националних индикатора за Циљеве одрживог развоја и
3. постављање националне базе података за индикаторе Циљева одрживог развоја.

Када су у питању национални индикатори одрживог развоја, представници Републичког завода за статистику ће дати свој пуни допринос када се буде радило на усклађивању индикатора на националном нивоу са специфичним развојним потребама Републике Србије и планом развоја Републике Србије.

По утврђивању националног сета индикатора за Циљеве одрживог развоја од стране институција које су задужене за реализацију ове активности, представници Републичког завода за статистику ће, у оквиру својих надлежности, учествовати у раду и формату који буде планиран и обезбедити адекватну националну базу података за Републику Србију на веб-порталу.

Национална мапа пута за статистику
за Циљеве одрживог развоја

